

ANNUAL REPORT 2024

รายงานผลการดำเนินงาน
ปี 2567

สำนักงานระบบการชำระเงิน
Payment System Office (PSO)

สารบัญ

บทนำ	1
ผลการดำเนินงาน ปี 2567	2
1. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้นมาตรฐาน ISO 20022.....	3
2. โครงการ Cross-Border Payment Connectivity	9
3. โครงการ PromptBiz	11
4. Open API Standard	15
5. กัญทุจริตทางการเงิน	20
6. งานด้านบัตรและเอทีเอ็ม	21
ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	22
การให้ความรู้ด้านระบบการชำระเงิน	23
ข้อมูลสถิติ.....	24

บทนำ

สำนักงานระบบการชำระเงิน สมาคมธนาคารไทย (Payment System office: PSO) ก่อตั้งปี 2557 ตลอดระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมาระบบการชำระเงินของไทยเติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดด หากมองย้อนกลับไปที่จุดเริ่มต้นมาจากแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการให้บริการ internet banking และ mobile banking เริ่มขึ้นในปี 2543 และ 2552 ตามลำดับ ต่อมาในปี 2558 รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังได้เริ่มแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment เป็นระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่รัฐบาลพยายามผลักดันเพื่อให้มีระบบรองรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการใช้งานเทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือที่ขยายวงกว้างขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยรวม เพื่อให้ประเทศมีระบบการชำระเงินที่ได้มาตรฐานสากล ต้นทุนต่ำ และมีประสิทธิภาพ โดยนอกจากประโยชน์ต่อผู้บริโภคและผู้ขายแล้ว e-Payment ยังช่วยลดต้นทุนของการใช้เงินสดที่ประชาชนมองไม่เห็น จึงเกิดโครงการสำคัญหลายโครงการและหนึ่งในนั้นคือบริการพร้อมเพย์ (PromptPay) ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อเดือนมกราคม 2560 โดยเป็นการผูกติดเลขบัญชีกับเลขโทรศัพท์มือถือ เลขบัตรประชาชน เลขทะเบียนนิติบุคคล หรือ e-Wallet ID และต่อๆมาเป็นการผูกเลขบัญชีกับ Thai QR Code ในปลายปีเดียวกัน บริการพร้อมเพย์ได้รับการตอบรับจากประชาชนอย่างล้นหลาม ด้วยบริการที่มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และไม่เสียค่าธรรมเนียม ทำให้ยอดสมัครใช้บริการและปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เปิดให้บริการในปี 2559 และยิ่งดีดตัวสูงขึ้นในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปี 2563 ที่ประชาชนต้องปรับพฤติกรรม ลดการสัมผัสเงินสด และทำธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้นเพื่อรักษาระยะห่างทางสังคม ทำให้ปริมาณธุรกรรมการโอนเงินผ่านบริการพร้อมเพย์ในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น เห็นได้จากข้อมูลสถิติธนาคารแห่งประเทศไทย ณ เดือนพฤศจิกายน 2567

ในปี 2567 สำนักงานระบบการชำระเงินร่วมมือกับธนาคารสมาชิก และบริษัท เนชั่นแนล โอทีเอ็มเอ็กซ์ และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อนำบริการพร้อมเพย์มาพัฒนาให้ตอบโจทย์กับผู้ที่ใช้งาน และยังนำมาต่อยอดให้เกิดบริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการ จึงเกิดโครงการ ISO 20022 Migration สำหรับ 2 บริการที่สำคัญคือ บริการ C scan B QR Payment หรือ Merchant Presented QR Code และบริการ Cross-border Inward Remittance (Sponsor Bank Model) จากผลตอบรับที่ดีภายในประเทศจึงมุ่งต่อยอดบริการพร้อมเพย์ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างขึ้น ด้วยการเชื่อมโยงการโอนเงินและการชำระเงินระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มอาเซียนภายใต้แนวคิด ASEAN Payment Connectivity และประเทศอื่น ๆ ที่มีการแลกเปลี่ยนแรงงานหรือการท่องเที่ยวระหว่างกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งบริการที่ได้เดินหน้าเชื่อมโยกับต่างประเทศในระยะใกล้นี้ประกอบด้วย (1) การชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment และ (2) การโอนเงินระหว่างประเทศ โดยจุดเด่นของบริการทั้งสองนี้ระบบพร้อมเพย์คือ การได้รับเงินทันทีด้วยค่าธรรมเนียมที่ต่ำลง ในอนาคตจะขยายบริการไปยังประเทศต่าง ๆ และเพิ่มจำนวนผู้ให้บริการเพื่อครอบคลุมการให้บริการมากยิ่งขึ้น เป็นภารกิจสำคัญที่สำนักงานระบบการชำระเงินร่วมขับเคลื่อนในปี 2567

ผลการดำเนินงาน ปี 2567

1. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐาน ISO 20022

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงินฉบับที่ 4 [พ.ศ. 2562-2564] ของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้มาตรฐานสากล ข้อความ ISO 20022 สำหรับการรับและส่งข้อมูลระหว่างสถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ ที่ใช้ในธุรกรรมหรือบริการทางการเงินประเภทต่าง ๆ โดยเหตุผลและความจำเป็นในการใช้มาตรฐาน ISO 20022 เนื่องด้วย มาตรฐาน ISO 8583 ที่ใช้อยู่มีข้อจำกัดในการต่อยอดการพัฒนานวัตกรรม ขาดมาตรฐานกลางที่เชื่อมโยงความต้องการทางธุรกิจแบบครบวงจร ในรูปแบบ Straight Through Processing (STP) ที่เป็นมาตรฐานสากลและมาตรฐานกลาง ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยวางทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Payment Directional Paper) เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์การพัฒนาระบบชำระเงินในระยะ 3 ปี [พ.ศ. 2565-2567] ซึ่งมีแผนดำเนินการด้าน Open Infrastructure และสานต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินและการชำระเงินดิจิทัลธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอความร่วมมือภาคธนาคารพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของไทยเพื่อ interoperable and open infrastructure ตามแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ฉบับที่ 4 โดยส่งเสริมการใช้มาตรฐาน ISO 20022 ในระบบการชำระเงินที่รองรับการรับส่งข้อมูลทางธุรกิจและข้อมูลชำระเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบในประเทศ และความสามารถในการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการทำงานแบบดิจิทัลครบวงจรสำหรับภาคธุรกิจและภาครัฐ

สำนักงานระบบการชำระเงิน ได้เข้ามีส่วนร่วมในการศึกษาพัฒนาโครงการตั้งแต่ต้นรวมทั้งการสร้างร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการผลักดันให้มีการส่งเสริมให้ผู้ใช้งานเห็นถึงประโยชน์ และติดตามความคืบหน้าการวางแผนพัฒนาบริการในแต่ละปี ตั้งแต่ปลายปี 2560 ที่ทำการศึกษา จนเริ่มผลักดันเป็นรูปร่างเมื่อต้นปี 2562 ทำการออกแบบ วางแผน และพัฒนาแต่ละบริการต่อยอดมาเป็นระยะ

การดำเนินงาน

การพัฒนาระบบการชำระเงินที่ใช้มาตรฐาน ISO 20022 มีสิ่งที่ได้ดำเนินไปแล้วจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

- ปี 2560 เริ่มต้นวางรากฐานโครงสร้างมาตรฐาน ISO 20022 บนระบบ PromptPay
- ปี 2561 NTIMX และ VocaLink เสนอออกแบบการทำงานมาตรฐาน ISO 20022 รูปแบบ MQ-to-MQ
- ปี 2562 พัฒนาระบบให้บริการ MyPromptQR (B scan C) หรือ Customer Presented QR Code ทำงานมาตรฐาน ISO 20022 โดยใช้ MQ
- ปี 2562 พัฒนาระบบ API รองรับบริการ Cross Border C scan B QR Payment
- ปี 2563 ออกแบบและพัฒนา Common fields เพื่อรองรับบริการ Bulk, PromptPay และ BAHTNET
- ปี 2564 พัฒนาระบบ Bulk Payment และเพิ่มการเชื่อมโยงการโอนเงินต่างประเทศกับ PAYNOW บนมาตรฐาน ISO 20022
- ปี 2565 วางแผนพัฒนามาตรฐาน ISO 20022 โดยใช้ API
- ปี 2566-2567 พัฒนาระบบใน 2 บริการ คือบริการ Thai QR Payment (C scan B) หรือ Merchant Presented QR Code และบริการ Cross-border Inward Remittance (Sponsor Bank Model) ทำงานมาตรฐาน ISO 20022 โดยใช้ API

สำนักงานระบบการชำระเงินได้เข้าร่วมดำเนินโครงการ ISO 20022 Migration ได้แก่

- การสร้างระบบ PromptBiz เปิดให้บริการแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม 2566 เพื่อรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการค้าและการชำระเงินของกระบวนการธุรกิจดิจิทัลได้อย่างครบวงจร ช่วยลดปัญหาปัจจุบันที่ใช้เอกสารกระดาษในการนำส่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนสูง ต้องใช้เวลาติดตาม ตรวจสอบเอกสาร และอาจเกิดข้อผิดพลาด หลังเปิดบริการยังมีผู้ประกอบการและจำนวนธุรกรรมไม่มากในปี 2567 ภาคราชการ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมุ่งสร้างความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการใช้บริการในวงกว้าง
- ยกระดับการใช้มาตรฐานสากลและมาตรฐานกลางในระบบการชำระเงินให้สามารถมีข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และการใช้เทคโนโลยี API รองรับการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานระบบการเงินอื่นที่สำคัญ รวมทั้งโอกาสต่อขอยกนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ในอนาคต (ระบบการชำระเงินรายย่อย) เป็นการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่มีในปัจจุบัน

สำหรับแผนการพัฒนามาตรฐาน ISO 20022 Migration ได้รับความเห็นชอบร่วมกันจากการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อน ISO 20022 Smart Financial Infrastructure for Business และผ่านการประชุมชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศ (BITC/CIO) เมื่อช่วงเดือนตุลาคม 2564 โดยชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้สมาคมธนาคารไทย ธนาคารสมาชิกของสมาคมธนาคารไทย สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ และสมาคมธนาคารนานาชาติ ร่วมกันกำหนดเป็นแผนงานโดยในระยะที่ 1 จะปรับปรุงใน 3 บริการ คือ

1) บริการ **Bulk Payment** คือการปรับปรุงระบบโอนเงินรายย่อยครั้งละหลายรายการ ให้สามารถนำส่งข้อมูลการค้าด้วย payment reference เพื่อสนับสนุนโครงการ PromptBiz โดยได้เปิดให้บริการในเดือนกรกฎาคม 2566

2) บริการ **Thai QR Payment (C scan B)** เนื่องจากมาตรฐาน ISO 8583 มีข้อจำกัดต่อการพัฒนาต่อของคนวัดกรรม ยังขาดมาตรฐานกลางที่เชื่อมโยง e-Business แบบครบวงจร (End-to-end) จึงนำแนวคิดการนำมาตรฐาน ISO 20022 มาใช้ในระบบการชำระเงินไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับใช้มาตรฐาน ISO 20022 สำหรับ C scan B ดังนี้

- ปรับปรุงเพื่อลดปัญหา กรณีตัดเงินบัญชีผู้ซื้อ แต่เงินไม่เข้าบัญชีร้านค้า ต้องตรวจสอบรายการ unmatched โดยพัฒนาให้มี reversal transaction (void)
- ปรับปรุงให้มีการส่งข้อมูลตามเกณฑ์สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำหรับธุรกรรมที่นำ Thai QR Code Tag30 มาใช้กับการโอนเงิน (Tag 30+)

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ส่งเสริมให้เกิด Straight Through Processing (STP) โดยจะถือว่าการทำรายการสำเร็จเมื่อร้านค้าได้รับเงินเรียบร้อยแล้ว สร้างความเชื่อมั่นสำหรับธุรกรรมชำระเงินด้วย QR Code Payment ให้กับร้านค้า และผู้บริโภค
- รองรับกระบวนการ Void หรือการยกเลิกรายการในลักษณะเดียวกับการชำระเงินด้วยบัตรเดบิต
- โครงสร้างข้อมูล XML Structure ง่ายต่อการปรับใช้และต่อยอดบริการได้หลากหลาย รองรับการส่งข้อมูลได้มากขึ้น ทำให้ธนาคารสามารถรายงานธุรกรรมได้ครบถ้วนตามกฎหมายเกณฑ์สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- รองรับการจัดกลุ่มประเภทร้านค้า และส่งเสริมให้มี Sharing fee ระหว่าง Merchant Bank กับ Service Bank ช่วยในการคิดค่าธรรมเนียมร้านค้าอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยที่อนุญาตให้ Merchant Bank เรียกเก็บ Merchant Discount Rate (MDR) กับร้านค้าได้

ขอบเขตการให้บริการ

- ปรับปรุงกระบวนการทำงานระบบพร้อมเพย์ให้รองรับมาตรฐาน ISO 2022 และมีข้อมูลครบถ้วนพร้อมคำสั่งชำระเงิน เพิ่มเติมฟังก์ชันการขอยกเลิกรายการ (VOID) ระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ
- พัฒนาใช้งาน Thai QR Code Tag30+ และจัดหมวดหมู่ร้านค้ารองรับธุรกรรมชำระเงิน ตามที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเห็นควรมีการรายงานธุรกรรมเพิ่มเติม
- ปรับปรุงระบบ Back Office ให้รองรับการคำนวณ Interchange Fee แบบใหม่ สำหรับบริการ Thai QR Payment (C scan B)
- จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับบริการ Thai QR Payment (C scan B) ระบบพร้อมเพย์

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

เพื่อลดปัญหาที่ผู้ชำระเงินถูกตัดเงินจากบัญชีแต่เงินไม่ได้เข้าบัญชีของร้านค้าในทันที และปรับปรุงความสมบูรณ์ในการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งแผนการกำหนดแล้วเสร็จสมบูรณ์ในต้นไตรมาสที่ 1 ปี 2568 ธนาคารที่สนใจเข้าร่วม migrate บริการ Thai QR Payment (C scan B) จากมาตรฐาน ISO 8583 เป็นมาตรฐาน ISO 20022 รวม 23 ธนาคาร จัดตั้งคณะทำงานแบ่งการพัฒนาบริการเป็น 3 กลุ่ม พิจารณาตามความพร้อมของกลุ่มธนาคาร

กลุ่มที่ 1 เปิดให้บริการวันที่ 6 สิงหาคม 2567 จำนวน 6 ธนาคาร

- 1) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 2) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- 3) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 4) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- 5) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- 6) ธนาคารเกียรตินาคินภัทร จำกัด (มหาชน)

กลุ่มที่ 2.1 เปิดให้บริการวันที่ 21 พฤศจิกายน 2567 จำนวน 5 ธนาคาร

- 1) ธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน)
- 2) ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน)
- 3) ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- 4) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 5) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ 2.2 มีแผนเปิดให้บริการในเดือนมกราคม 2568 จำนวน 12 ธนาคาร

- 1) ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)
- 2) ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
- 3) ธนาคารไทยเครดิต จำกัด (มหาชน)
- 4) ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- 5) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- 6) ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- 7) ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)
- 8) ธนาคารออมสิน
- 9) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
- 10) ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น.เอ. สาขากรุงเทพฯ
- 11) ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด
- 12) ธนาคารคอยซ์แบงก์

จากนั้นจะมีการทยอยเปิดบริการกับร้านค้า ช่องทางบริการ Mobile banking เสร็จภายในต้นไตรมาส 1 ปี 2568 ทั้งนี้ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นธนาคารเดียวที่จะเริ่มให้บริการใหม่บนมาตรฐาน ISO 20022 ด้วยยังไม่เคยมีบริการ Thai QR Payment (C scan B) มาก่อน

โดยเบื้องต้นคาดว่า ทุกธนาคารที่ร่วมพัฒนาเชื่อมต่อบริการทั้งชำระเงิน (Issuing) และรับชำระเงิน (Acquiring) เปิดให้บริการได้ครบอย่างเต็มรูปแบบภายในเดือนพฤษภาคม 2568 ทุกธนาคาร ปรับสู่มาตรฐานสากล การพัฒนานี้มีส่วนสำคัญและผลดีช่วยให้ธนาคารที่เปิดบริการแล้วสามารถเข้าร่วมใน Cross-Border QR Payment ได้ง่าย มี feature ใหม่เปิดให้ร้านค้าสามารถทำการยกเลิกรายการชำระเงินได้ (VOID) และจัดหมวดหมู่ประเภทร้านค้ากลุ่มพิเศษ เพื่อการรายงานธุรกรรมการโอนเงินตามกฎหมายคุ้มครองสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (Tag 30+)

ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบได้พบปัญหาและอุปสรรคบ้าง ด้วยแต่ละธนาคารมีความสามารถในการพัฒนาระบบได้ไม่พร้อมกัน จึงจัดการขึ้นระบบเป็นกลุ่ม ๆ และการปรับปรุงครั้งนี้ มีการกำหนด technical specification เดียวเพื่อใช้งานร่วมกันรองรับ 2 บริการบนมาตรฐาน ISO 20022 ทำให้ในช่วงเริ่มต้นมีประเด็นการสื่อสารและเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างกลุ่มทำงาน ซึ่งได้ทำการหารือปรับปรุงร่วมกันเป็นที่เรียบร้อย

3) บริการ Cross-border Inward Remittance Sponsor Bank Model

การพัฒนาโครงการ ISO 20022 Migration ด้วยการใช้มาตรฐาน ISO 20022 format รองรับการรับส่งข้อมูลครบถ้วนพร้อมคำสั่งโอนเงิน ตามกฎเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และเป็นความร่วมมือเพื่อพัฒนาบริการใหม่แบบ real-time เพิ่มทางเลือก low value payment rail เปิดโอกาสให้ลูกค้าในไทยสามารถรับเงินโอนสูงขึ้นได้สะดวก รวดเร็ว จากผู้โอนในต่างประเทศ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- การให้บริการโอนเงินจาก 3rd party ในต่างประเทศผ่าน MTO เชื่อมโยงผ่าน Sponsor Bank โดยต่อ ยอดการพัฒนาบน PromptPay Single Credit Transfer Infrastructure
- ส่งเสริมการเติบโตของ Digital Payment ด้วยการโอนเงินระหว่างประเทศซึ่งสามารถทำได้โดยง่ายผ่านช่องทาง Digital Channel ของ Service Provider ใน Global Market

ขอบเขตการใช้บริการ

- ภายใต้ชื่อบริการ “Cross-border Inward Remittance Sponsor Bank Model” เป็นบริการรับโอนเงินเข้าจากต่างประเทศ แบบ real-time เป็นสกุลเงินบาทเท่านั้น และจำกัดวัตถุประสงค์การโอนเงินเฉพาะที่ธนาคารสมาชิกและธนาคารแห่งประเทศไทยตกลงร่วมกัน
- เป็นบริการของ Sponsor Bank ให้กับ Money transfer operator (MTO) ที่รับคำสั่งโอนจาก Ultimate Sender ในต่างประเทศที่ต้องการโอนเงินให้ผู้รับปลายทางที่เปิดบัญชีธนาคารในไทย

- ข้อมูลคำสั่งที่ส่ง-รับระหว่าง Sponsor Bank และ Receiving Bank ใช้มาตรฐานข้อความ ISO 20022 และมีข้อมูลครบถ้วนพร้อมคำสั่งโอน
- Sponsor Bank และ Receiving Bank ต้องมีการตรวจสอบ Sanction Screening ตามกฎเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ครบถ้วนในขา Lookup
- Sponsor Bank ดูแลกำกับ MTO ให้ปฏิบัติตาม Business rules และ กฎเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในไทยและประเทศอื่นตลอดเส้นทางการโอน
- การให้บริการครอบคลุมทั้งบัญชีบุคคลธรรมดา และบัญชีนิติบุคคล
- สามารถโอนด้วย Actual Account เท่านั้น
- ธนาคารที่เข้าร่วมโครงการใน Phase I (อย่างน้อยธนาคารผู้ร่วมให้บริการต้องเป็น Receiving Bank)

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

ด้วยมีประเด็นเรื่องความรับผิดชอบที่ยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน จึงทำให้มีการหยุดพัฒนาระบบไประยะเวลาหนึ่งระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึงเดือนเมษายน 2567 ทั้งนี้ การพัฒนาและทดสอบระบบแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม 2567 และตามแผนกำหนดเปิดให้บริการในเดือนมีนาคม 2568 โดยหลังจากเปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบ ผู้ให้บริการโอนเงินต้องระงับบริการโอนเงินทุกช่องทางที่ไม่สามารถส่งข้อมูลครบถ้วนไปพร้อมกับคำสั่งโอน ส่วนธนาคารที่มีความสนใจพัฒนาบริการดังกล่าว จะมีการจัดกลุ่มและกำหนดการทดสอบเพื่อเปิดให้บริการในรอบถัดไป ประเด็นค้างเรื่องค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับบริการอยู่ระหว่างการพิจารณาจากคณะขับเคลื่อนระบบการชำระเงิน Payment Strategy Forum (PSF) และธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารที่เข้าร่วมให้บริการ

- 1) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 2) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 3) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- 4) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- 5) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- 6) ธนาคารเกียรตินาคินภัทร จำกัด (มหาชน)
- 7) ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)
- 8) ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น.เอ.

2. โครงการ Cross-Border Payment Connectivity

ปี 2562 ประเทศไทยเป็นผู้ผลักดันริเริ่มโครงการ ASEAN Payment Connectivity เพื่อการเชื่อมโยงการชำระเงินภายในภูมิภาค ASEAN ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตอบโจทย์การเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ประเทศไทยได้ขยายบริการชำระเงิน QR Payment ไปยังประเทศต่าง ๆ มากที่สุดในอาเซียน โดยปัจจุบันเชื่อมโยงแบบทวิพาคี bilateral ครอบคลุมแล้วทั้งหมด 7 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา มาเลเซีย เวียดนาม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ลาว และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง

การดำเนินการ

1) การชำระเงินระหว่างประเทศ Cross-border QR Payment

- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารสมาชิกเปิดให้บริการชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment (TH Inbound) กับ สปป. ลาว เมื่อเดือนมีนาคม 2567 โดยมี 4 ธนาคารร่วมให้บริการ
 - 1) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
 - 2) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
 - 3) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
 - 4) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้เข้าร่วมการให้บริการการชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment (C scan B, TH Inbound ในรูปแบบ switch model) เชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซีย โดยมีแผนเข้าร่วมเปิดให้บริการในไตรมาสที่ 1 ปี 2568
- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารสมาชิกวางแผนดำเนินงานเชื่อมโยง QR Payment กับประเทศอินเดีย คาดว่า TH Inbound จะมี 3 ธนาคารเข้าร่วม โดยทางอินเดียจะใช้เวลาในการพัฒนาถึงสิ้นปี 2567 และมีแผนจะเปิดให้บริการในไตรมาส 2 ปี 2568
 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
 3. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารสมาชิกวางแผนเพื่อเปิดให้บริการการชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment กับประเทศเกาหลี โดยมี 3 ธนาคารเข้าร่วม และคาดว่าจะเปิดให้บริการ (C scan B, TH Inbound ในรูปแบบ Switch Model) ในไตรมาส 2 ปี 2568
 1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
 2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
 3. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

- ในปัจจุบันโครงการ QRX Cross-border ร่วมกับประเทศญี่ปุ่นได้ให้บริการ B scan C Outbound ผ่าน Switch NTT DATA และ Netstar และพบว่าเครือข่ายร้านค้าที่ให้บริการ B scan C Outbound ในประเทศญี่ปุ่นนั้นยังมีจำนวนจำกัด เพื่อขยายเครือข่ายการรับชำระเงินผ่าน QR Code ในประเทศญี่ปุ่นให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น ธนาคารกรุงศรีอยุธยาในฐานะ Settlement Bank ของทั้ง 2 Switch ได้มีการนำเสนอบริการ C scan B โดยได้ดำเนินการขยายความร่วมมือกับ AEON ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านการชำระเงินชั้นนำของญี่ปุ่น และมีเครือข่ายร้านค้าครอบคลุมเกือบ 2 ล้านแห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้ทางธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีแผนที่จะเปิดตัวบริการ C scan B Outbound ร่วมกับ AEON ภายในไตรมาสที่ 2 ปี 2568
- ร่วมกับ NITMX พัฒนาการถอนเงินสดของลูกค้านักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ประสงค์ถอนเงินที่ตู้เอทีเอ็ม โดยไม่ใช้บัตร (Cross-border Cardless Withdrawal) ซึ่งจะเปิดให้บริการสำหรับลูกค้าจากประเทศเกาหลีในไตรมาส 1 ปี 2568

2) การโอนเงินระหว่างประเทศ Cross-border Remittance

การดำเนินการเชื่อมโยงการโอนเงินแบบ Switch to Switch ระหว่าง NITMX และ PayNET ประเทศมาเลเซียเนื่องจากติดขัดในข้อสัญญาเรื่องการลงนามแบบ Bilateral หรือ Multi-party ธนาคารสมาชิกจึงตกลงให้ชะลอโครงการ

Cross-border Payment Linkages

3. โครงการ PromptBiz

ความเป็นมา

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินสำหรับภาคธุรกิจ (ISO 20022 Smart Financial Infrastructure for Business) ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ระบบการชำระเงิน ฉบับที่ 4 ซึ่งเป็นการต่อยอดจากการใช้มาตรฐาน ISO 20022 ในการสนับสนุนการดำเนินงานของภาคธุรกิจ ภาคการเงิน และภาครัฐ ให้เกิดประสิทธิภาพอย่างครบวงจรและศักยภาพในการแข่งขัน โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกับภาคส่วนต่างๆ รวมถึงสำนักงานระบบการชำระเงิน และธนาคารสมาชิกสมาคมธนาคารไทย เพื่อร่วมกันออกแบบแนวคิดการพัฒนา โดยได้มีการร่วมทำ workshop กับภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (Focus Group) เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการทางธุรกิจและความต้องการใช้บริการชำระเงิน

ประโยชน์ของ PromptBiz

- ในภาพรวมระบบ PromptBiz จะเข้ามาช่วยแก้ Pain Point ในการทำธุรกิจที่ผู้ประกอบการธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชนต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จำพวกค่ากระดาษ ค่าขนส่ง ค่าจัดเก็บเอกสาร และค่าจ้างพนักงาน
- โดยจะเปลี่ยนเอกสารทางการค้าจากเดิมที่เป็นกระดาษมาเป็นเอกสารการค้าดิจิทัลเต็มรูปแบบ ตั้งแต่การวางบิล รับวางบิล ตรวจสอบความถูกต้อง และชำระเงินผ่านแพลตฟอร์ม พร้อมจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ ครอบคลุมไปถึงการทำรายการหักและนำส่งภาษีหัก ที่จ่ายอัตโนมัติ โดยไม่ต้องออกใบ 50 ทวิให้กับคู่ค้า
- ขณะเดียวกันระบบ PromptBiz จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ พัฒนาระบบการทำงานให้เร็วขึ้น และลดข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน เช่น ประหยัดเวลา ลด Manual Process สามารถตรวจสอบธุรกรรมได้ และปิดข้อจำกัดในการทำธุรกรรมข้ามธนาคาร ช่วยให้ฝั่งผู้ขายสามารถส่งข้อมูลใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงินได้สะดวกขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การบริหารจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น และไม่จำเป็นต้องมีบัญชีทุกธนาคารตามที่ผู้ซื้อกำหนด
- ขณะที่ในฝั่งผู้ซื้อก็สามารถรับข้อมูลใบแจ้งหนี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีบริการแจ้งเตือน การชำระเงิน และได้รับใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ต้องทวงถาม ซึ่งในภาพรวมจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย
- นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs จากการช่วยให้ SMEs มีข้อมูลทางการค้าและการชำระเงินแบบดิจิทัล (Digital Footprint) ที่เชื่อถือได้ (Trusted Source) มาประกอบการขอสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการตรวจสอบความจริงแท้ และการใช้ข้อมูลมาขอสินเชื่อซ้ำ (Double Financing)

ปัจจุบันบริการของ PromptBiz มีอยู่ 2 ด้านหลัก ได้แก่

- 1) บริการด้านการค้าและการชำระเงิน (Digital Trade and Payment)
- 2) บริการด้านสินเชื่อ (Digital Supplychain Finance)

1) โครงการ PromptBiz – บริการด้านการค้าและการชำระเงิน (Digital Trade and Payment)

เป็นการให้บริการส่งและรับเอกสารทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-Invoice และ e-Receipt และสามารถนำข้อมูลทางการค้าดังกล่าวไปชำระเงินผ่านบริการโอนเงินทั้งภายในและระหว่างธนาคาร (Bulk Payment) และยังสามารถนำข้อมูลไปยังธุรกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น การให้สินเชื่อธุรกิจ หลังจากระบบ PromptBiz ได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 สำนักงานระบบการชำระเงิน ได้ดำเนินการร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารนำร่อง NITMX และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนเพิ่ม adoption การใช้งาน เช่น ร่วมศึกษาความเป็นไปได้ของการนำภาคอุตสาหกรรม logistics มาเชื่อมต่อเพื่อใช้บริการระบบ PromptBiz รวมทั้งการส่งเสริม adoption ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามปัญหาการสร้าง Adoption ตลอด 1 ปีที่ผ่านมาเห็นว่าปริมาณธุรกรรมต่ำกว่าประมาณการ จึงได้ทำการสำรวจสอบถามกับกลุ่มธนาคารสมาชิกปัจจุบัน โดยพบข้อติดขัด 4 ข้อสำคัญ เพื่อนำมาหาหรือแนวทางในการผลักดันร่วมกัน

- 1) ขาดการให้การสนับสนุนจากภาครัฐ
- 2) เป็นภาระของ Buyer ที่ต้องช่วยนำข้อมูล Seller เข้าสู่ระบบ
- 3) จำนวน Buyer และ Seller ในระบบน้อย
- 4) ยังต้องมีการพิจารณา Credit ของ Seller และไม่ได้นำข้อมูลการค้าบนระบบ PromptBiz มาร่วมประเมินประกอบการให้สินเชื่อ ทำให้ใช้เวลาในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อาน รวมถึงการให้วงเงินที่น้อย

2) โครงการ PromptBiz – บริการด้านสินเชื่อ (Digital Supply Chain Finance)

● บริการด้านสินเชื่อ (Digital Supply Chain Finance : DSCF)

เป็นบริการที่ต่อยอดจากข้อมูลในบริการแรกที่นำมาใช้สนับสนุนการให้สินเชื่อกับธุรกิจ SMEs โดย SMEs สามารถใช้ข้อมูลธุรกรรมการค้าบนระบบ PromptBiz ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบความจริงแท้แล้ว และการใช้ข้อมูลการมาขอสินเชื่อซ้ำ (Double Financing) เพื่อมาประกอบการขอสินเชื่อประเภท Invoice Factoring/Financing ได้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อได้มากขึ้นและสะดวกรวดเร็วขึ้น รวมทั้งยังอาจได้รับอัตราดอกเบี้ยที่จูงใจภายใต้เงื่อนไขที่ธนาคารกำหนดด้วย โดยได้เปิดบริการเฟส 1 เมื่อปลายปี 2564 และได้มีการพัฒนาระบบเพิ่มเติม ให้บริการช่วงกลางปี 2565

Performance PromptBiz -DSCF ณ เดือนตุลาคม 2567

Buyer:	2 ราย	Seller:	155 ราย
		Seller Finance:	9 ราย
เอกสารที่ให้สินเชื่อทั้งหมดในระบบ:		เอกสารที่ยังไม่ได้ให้สินเชื่อ:	
3,681 เอกสาร		266 เอกสาร	

● บริการ Government Supplier Finance

Government Supplier Finance (GSF) การให้สินเชื่อในรูปแบบใหม่ ที่ได้รับข้อมูลมาจาก กรมบัญชีกลาง เป็นการให้ Finance ในรูปแบบรายโครงการ เปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิม (รูปแบบ Whole Turnover) ที่อยู่ใน DSCF รูปแบบรายคู่ โดยจะดำเนินการให้สินเชื่อใช้เอกสารประเภทใบตรวจรับงาน แทนเอกสารประเภท Invoice เพื่อให้เหมาะสมกับการให้สินเชื่อ กับคู่ค้าที่ค้าขายกับหน่วยงานราชการ

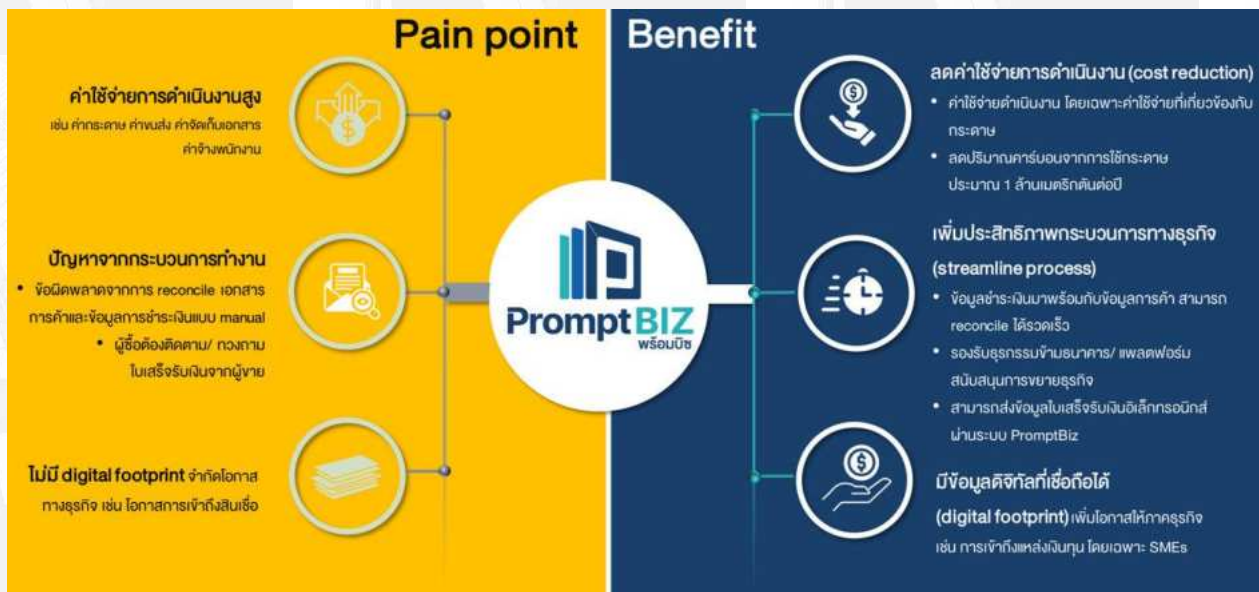
เพื่อเป็นการสร้าง Adoption ที่มากขึ้นให้สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบการ และ SMEs ที่มีการซื้อขายกับภาครัฐ จึงได้ปรึกษาร่วมกับธนาคารกรุงไทยเพื่อขอให้กรมบัญชีกลาง นำส่งข้อมูล (e-GP) การตรวจรับงาน Historical Data และ Current Data เพื่อสามารถพิจารณาให้สินเชื่อกับกลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินการซื้อขายกับภาครัฐ สามารถได้รับสินเชื่อและมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอต่อการดำเนินการ คาดว่าสามารถตอบโจทย์ด้านการให้การสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อขยายบริการ เพิ่มปริมาณธุรกรรมและเพิ่มจำนวน Buyer และ Seller เข้าสู่ระบบ ทั้งนี้ การรับข้อมูลใน PromptBiz – Government Supplier Finance ใน Phase ที่ 1 นั้นยังขาดข้อมูลส่วนที่ธนาคารต้องการ เนื่องจากความพร้อมด้านระบบของกรมบัญชีกลาง เช่น วันกำหนดชำระเงิน (Payment Date) และข้อมูลวันที่ทางกรมบัญชีกลาง ดำเนินการจ่ายเงินให้กับ Seller ดังนั้น คณะทำงานอยู่ระหว่างการศึกษา

การดำเนินงาน

- แผนการขึ้นบริการตามที่ NITMX ได้นำเสนออยู่ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2568 ทั้งนี้ ยังไม่ได้รับการยืนยัน เนื่องจากอยู่ระหว่างรอแผนพัฒนา ทดสอบร่วมกันในส่วนของกรมบัญชีกลาง และรอข้อมูลตัวอย่างเพิ่มเติม
- คณะทำงานฝ่ายกฎหมายได้หารือและสรุปรูปแบบสัญญา GSF ให้ดำเนินการทำเอกสารเป็นสัญญาใหม่ แยกจาก DSCF โดยอยู่ภายใต้สัญญาร่วมใช้บริการระบบ PromptBiz (Master Agreement) ซึ่งประมาณระยะเวลา 2 เดือนในการหารือและพิจารณาเอกสารร่วมกัน

- System Design and Technical Specification ทาง NITMX ได้ทำการออกแบบระบบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยอยู่ในขั้นตอนการเริ่มพัฒนาระบบ และทาง NITMX ได้ส่งเอกสาร Technical Specification Version 1.0 ให้แก่ธนาคารสมาชิกพิจารณา โดยทาง NITMX อยู่ระหว่างการพัฒนาและหารือเพื่อสรุป Solution ร่วมกับธนาคารสมาชิก

ภาพแสดงประโยชน์ของโครงการ PromptBIZ

4. Open API Standard

1) โครงการ BAHTNET NextGen

นโยบายการพัฒนา BAHTNET NextGen

จากการประชุมคณะกรรมการชำระเงิน (กรช.) ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2567 ได้เห็นชอบทิศทางการพัฒนาระบบบาทเน็ตของโครงการ BAHTNET NextGen และธนาคารแห่งประเทศไทย ได้สื่อสาร Priority ของโครงการฯ กับที่ประชุมคณะขับเคลื่อนระบบการชำระเงิน ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2567 โดยขอให้ผู้แทนในคณะขับเคลื่อนระบบการชำระเงินนำไปสื่อสารกับผู้บริหารระดับสูงของแต่ละแห่ง โดยปี 2567 เป็นช่วงเริ่มต้นโครงการ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการซึ่งธนาคารสมาชิก และสำนักงานระบบการชำระเงินได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

เหตุผลและความจำเป็น

1. ขยะดับความมั่นคงของ Critical Payment System Infrastructure

- ลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิง Network ต่างประเทศ เพื่อลดผลกระทบของธุรกรรม High Value ที่มีจำนวนสูงถึง 4 ล้านล้านบาท/วัน
- ดูแลให้มีช่องทางสำรองที่เพียงพอ รองรับกรณีระบบ delay หรือหยุดชะงัก การพึ่งพิง Network ต่างประเทศมีความเสี่ยง และข้อจำกัด

2. เพิ่มศักยภาพให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีปัจจุบันและอนาคต

- ธนาคารแห่งประเทศไทยมีทิศทางที่จะยกระดับโครงสร้างและ Core ของระบบให้เทียบเคียงกับธนาคารกลางชั้นนำของโลก และใช้ประโยชน์จาก new technology ดังนี้
 - เพิ่ม Resiliency และลดความเสี่ยงจาก Vendor Lock-in
 - ขยะดับ Security และ Fraud Detection/Prevention
 - เพิ่ม Efficiency ของกระบวนการให้บริการ
 - วางโครงสร้างที่สามารถต่อขยายนวัตกรรมได้ดีขึ้น

เป้าหมายของโครงการ BAHTNET NextGen

1. ระบบบาทเนตรองรับ **Global Structural Change** ทั้งด้าน Geopolitics และ Technologies ดังนี้
 - **High Operational Resiliency** สามารถให้บริการได้ต่อเนื่องบน Local Network ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถควบคุมและบริหารจัดการได้ และมี Interoperability กับ Infrastructure อื่นใน Ecosystem ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ยกระดับ Security, Fraud Detection/Prevention และลดความเสี่ยงจาก Vendor Lock-in และมีกลไกรองรับการเกิดเหตุการณ์ และการให้บริการในภาวะวิกฤต
 - **Flexibility** มีความยืดหยุ่นรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปริมาณธุรกรรม และความต้องการของผู้ใช้บริการ
 - **Support Innovation and Initiatives** มี Capability รองรับการต่อยอดนวัตกรรมและการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของ Stakeholders
2. ผู้ใช้บริการเกิดความเชื่อมั่น ในด้านความสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต สามารถตอบโจทย์ด้านนวัตกรรม นำไปสู่การให้บริการต่อ End User ที่ต้นทุนต่ำลง รวดเร็วขึ้นและปลอดภัยมากขึ้นในระยะยาว

Key Success Factors

- **Strong Collaboration**
มี Collaboration และ Commitment ร่วมกันของสมาชิก และธนาคารแห่งประเทศไทยในการจัดสรร Resources และดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด
- **Clear and Comprehensive Requirement**
มี Business & Technical Requirements ที่ชัดเจน และตอบโจทย์ความต้องการ เพื่อสามารถสร้าง Infrastructure ที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และรองรับการต่อยอดนวัตกรรม
- **Steering Oversight**
มี Governance ในการบริหารงานโครงการที่ชัดเจนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งติดตาม ป้องกัน และแก้ไข issues ต่าง ๆ ได้ทันทั่วถึง

คณะกรรมการ BAHTNET NextGen

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ขับเคลื่อนการพัฒนาโครงการ BAHTNET NextGen และที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านระยะเวลาดำเนินการ การบริหารทรัพยากร การจัดการความเสี่ยง และความสอดคล้องกับแนวนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของธนาคารแห่งประเทศไทย
2. กำกับดูแลให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความคืบหน้าตามแผนงานที่กำหนด รวมทั้งดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานโครงการได้อย่างทันการ
3. สื่อสารความคืบหน้าและประเด็นสำคัญของโครงการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบและเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

เป้าหมาย

1. เพิ่ม Efficiency และลดต้นทุนของภาคธนาคาร
2. ภาคธุรกิจและประชาชน โอนเงินมูลค่าสูงได้รวดเร็วและปลอดภัยมากขึ้น
3. การโอนเงินมูลค่าสูงของประเทศมีความมั่นคงมากขึ้น จากการที่ BAHTNET Members มีทางเลือกอื่นที่รองรับ STP สำหรับ Domestic Transactions

2) โครงการ Nexus

ที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการเชื่อมโยงการโอนเงิน (Remittance) แบบทันที กับประเทศสิงคโปร์ เรียกว่า “โครงการ PromptPay – PAYNOW” และการชำระเงินข้ามพรมแดนด้วย QR code กับ 7 ประเทศ 1 เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ญี่ปุ่น กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกง และลาว ซึ่งล้วนเป็นการเชื่อมโยงแบบทวิภาคี (Bilateral)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้วางยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นให้มีบริการชำระเงินที่สะดวก ต้นทุนต่ำ และโปร่งใส เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับประเทศที่มีนัยสำคัญ รวมถึงเพื่อลดการพึ่งพา International Scheme และเครือข่ายโอนเงินนอกระบบ ซึ่งช่วยให้ผู้ให้บริการไทยสามารถกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียม และการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทการใช้งานของผู้บริโภคไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการ Nexus โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2566 ได้ลงนามใน Nexus Project Agreement (Phase 3) เพื่อศึกษาและออกแบบการเชื่อมโยงการชำระเงินแบบพหุภาคี (Multilateral) ซึ่งเป็นการพัฒนาการเชื่อมต่อระบบการชำระเงินรายย่อยแบบทันทีระหว่างประเทศร่วมกับ Bank for International Settlements Innovation Hub (BISIH) และธนาคารกลางอาเซียน-5 (ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย) โดยเข้าร่วมเป็น First Mover เพื่อกำหนดแนวทางในการเชื่อมโยง จัดตั้ง

องค์กรกลาง และคัดเลือก Vendor เพื่อพัฒนาระบบการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศสมาชิกในรูปแบบที่เชื่อมโยงเพียงครั้งเดียวและสามารถให้บริการกับทุกประเทศที่เข้าร่วม ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดต้นทุนเวลา และลดความซับซ้อนในการเชื่อมโยงระบบ เป้าหมายในการเริ่มให้บริการคู่แรกประมาณกลางปี 2570

โครงการ Nexus ถูกออกแบบเพื่อดำเนินตาม G20 Cross-border Payments Roadmap ให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

- Speed: Within 60 seconds
- Cost: (Low-cost infrastructure) Expected total costs to the sender to be below the G20 cross border payments' target of transaction value
- Transparency: Upfront disclosure of fees, FX rate and expected completed time
- Access: Accessible to consumers and businesses through their participating banks and PSPs

3) เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี (NDID)

สำนักงานระบบการชำระเงินร่วมกับธนาคารสมาชิก และบริษัท เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี จำกัด (NDID) ร่วมผลักดันและพัฒนาบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างระบบนิเวศที่เปิดกว้างให้ทั้งผู้ให้บริการทางการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินสามารถใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่มีให้เกิดประโยชน์

ภาพรวมการให้บริการ NDID ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2567 มีจำนวนสมาชิกประเภท Relying Party (RP) รวมจำนวน 160 RP ประเภท Identity Provider (IDP) จำนวนรวม 15 IDP ประเภท Authoritative Source (AS) จำนวนรวม 16 AS โดยมีรายการ Request ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2567 เฉลี่ยอยู่ที่ 1.85 ล้านรายการ และเฉลี่ยอัตราสำเร็จอยู่ที่ร้อยละ 65.21

Use case ที่ให้บริการในปัจจุบัน

eKYC

ตลาดเงิน/ทุน การเปิดบัญชีออนไลน์ข้ามธนาคาร การเปิดบัญชีบริษัทหลักทรัพย์ การเปิดบัญชีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน การเปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล การเปิดบัญชีซื้อขายทองคำ ถ่วงหน้า การลงทะเบียนใช้บริการ Investor Portal

สินเชื่อ เปิดบัญชีให้บริการ Peer to Peer Lending

ภาครัฐ การยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่บริการออนไลน์ของกรมสรรพากร (e Filing / My Tax Account) ลงทะเบียนนักศึกษาลงทะเบียน เพื่อใช้งานระบบลงนามเอกสาร

อื่นๆ การซื้อประกันออนไลน์ การจดทะเบียน Domain Name การเปิดบัญชี Wallet

eKYC+eConsent

สินเชื่อ การเปิดบัญชีสินเชื่อส่วนบุคคล บัตรเครดิต เช่าซื้อรถยนต์/จักรยานยนต์/สินค้าอื่นๆ

dContract

สินเชื่อ ลงนามสัญญาเงินกู้

NDID AS Connex

- บริการระบบเชื่อมต่อเพื่อการเข้าถึงและรับ-ส่งข้อมูล ปัจจุบันมีผู้ให้บริการ AS ได้แก่ DOPA ในการตรวจสอบสถานะบัตรประชาชน AMLO เพื่อใช้บริการ APS ตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด และ DBD บริการขอหนังสือรับรองบริษัท
- ขยายบริการระบบ NDID AS Connex รองรับโครงการแบ่งปันข้อมูลใบเสร็จ สมาคมประกันชีวิตไทย บริษัทสมาชิกสามารถค้นหาใบเสร็จของผู้เอาประกัน เพื่อป้องกันการเคลมประกันซ้ำซ้อน

โครงการที่อยู่ระหว่างการพัฒนา

1) NDID Verifiable Credential: โครงการเข้าถึงระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อสนับสนุนข้อมูลสำหรับการให้บริการธุรกรรมภาษี ซึ่งครอบคลุมทั้งระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID Platform) และระบบการคัดแบบข้อมูลภาษีกับกรมสรรพากร สำหรับการคัดแบบข้อมูลภาษีกับกรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เปิด Regulatory Sandbox มีธนาคารเข้าร่วม Sandbox 6 ธนาคาร

- BOT Sandbox Phase 1 (NDID เป็น “Wallet Provider”) ทดสอบผ่านแล้วในเดือนธันวาคม 2567
- BOT Sandbox Phase 2 (ธนาคาร เป็น “Wallet Provider”) กำหนดการทดสอบในช่วง เดือนกรกฎาคม- ธันวาคม 2568 โดยกรมสรรพากรอนุญาตแล้ว

2) TrustBiz Connex: โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตนดิจิทัลของนิติบุคคล เป็นความร่วมมือของบริษัท NDID PCC และ BCI ภายใต้การดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมี 8 ธนาคารเข้าร่วมโครงการ จะมี Use Case นำร่องคือ SME Loan และ eBank Confirmation โดยจะเริ่มให้บริการในวงจำกัดภายในไตรมาส 1 ปี 2568

3) NDID SB Connex (AS Connex): ขยายบริการระบบ NDID AS Connex รองรับโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์และให้วงเงินซื้อขายแก่ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ ภายใต้สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยและผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายล่วงหน้า/ผู้มีหน้าที่ตามที่ กคต.กำหนด (Securities Bureau Connex)

5. ภัยทุจริตทางการเงิน

ดำเนินการร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนจาก 6 ธนาคารสมาชิกจากสมาคมธนาคารไทย ทำการปรับปรุงระบบ Central Fraud Registry (CFR) และการกำหนดมาตรการยกระดับการป้องกันภัยทุจริต เช่น การยกระดับการจัดการบัญชีม้าให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การกำหนดบริการเพิ่มเติมที่จะช่วยเหลือประชาชนให้ใช้บริการทางด้านดิจิทัลให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

6. งานด้านบัตรและเอทีเอ็ม

UnionPay International เรียกเก็บค่า Royalty fees สำหรับ Local ATM/Debit

ในปี 2558 สมาคมธนาคารไทยได้ลงนามใน License Agreement (LA) กับ UPI และได้ลงนาม Sub-License Agreement (SLA) กับธนาคารสมาชิก เพื่อนำมาตรฐานของ UPI มาใช้เป็นมาตรฐานในการผลิตบัตร Local ATM/Debit ในประเทศไทย ซึ่งในสัญญา LA/SLA ระบุไว้ว่า UPI จะไม่เรียกเก็บค่า Royalty Fee ในช่วง 10 ปีแรก (โดยเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 28 พฤษภาคม 2568) หลังจากวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 เป็นต้นไป UPI จะเรียกเก็บค่า Royalty fee กับธนาคารสมาชิกตามจำนวนบัตรที่ออกใหม่หรือบัตรทดแทน

สำนักงานระบบชำระเงินได้ประสานงานกับ UPI ในเรื่องแผนการดำเนินงานเพื่อเตรียมนำมาแจ้งให้ธนาคารสมาชิกดำเนินการตามสัญญา SLA ซึ่งทาง UPI สำนักงานประเทศไทยอยู่ระหว่างหารือและรอการยืนยันรายละเอียดต่าง ๆ จาก UPI สำนักงานใหญ่ ทั้งนี้ สำนักงานระบบการชำระเงินได้ดำเนินการเชิญธนาคารสมาชิกร่วมประชุมในเดือนตุลาคม 2567 เพื่อนำเสนอและหารือแนวทางดำเนินการในรายละเอียดเบื้องต้นต่าง ๆ ของการแจ้งข้อมูลจำนวนบัตรและการชำระค่าบริการ โดยสำนักงานระบบการชำระเงินจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างธนาคารสมาชิกและ UPI เพื่อทุกฝ่ายเตรียมความพร้อมก่อนการเรียกเก็บ Royalty fees งวดแรกในไตรมาส 2 ปี 2568

ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

• โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ

ในปี 2567 รัฐบาลมีนโยบายสำคัญที่จะเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอย ควบคู่กับการบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบางเป็นลำดับแรก และได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังเสนอโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2567 ผ่านผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและคนพิการ เพื่อส่งเสริมให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ โดยให้กรมบัญชีกลางดำเนินการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเบิกจ่าย และมอบให้ บมจ. กรุงไทย เป็นธนาคารผู้ส่งข้อมูล (sending bank) เพื่อการโอนเงินตามโครงการดังกล่าวให้แก่ผู้มีสิทธิ จำนวนไม่เกิน 14.6 ล้านราย จำนวนเงิน 10,000 บาท/คนในเดือนกันยายน-ธันวาคม 2567 กรมบัญชีกลางขอรับการสนับสนุนช่องทางการโอนเงิน และขอยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าดำเนินการเพื่อโอนเงินตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2567 สำนักงานระบบการชำระเงินได้ทำงานร่วมกับธนาคารสมาชิก และบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด โดยดำเนินการโอนเงินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

การให้ความรู้ด้านระบบการชำระเงิน

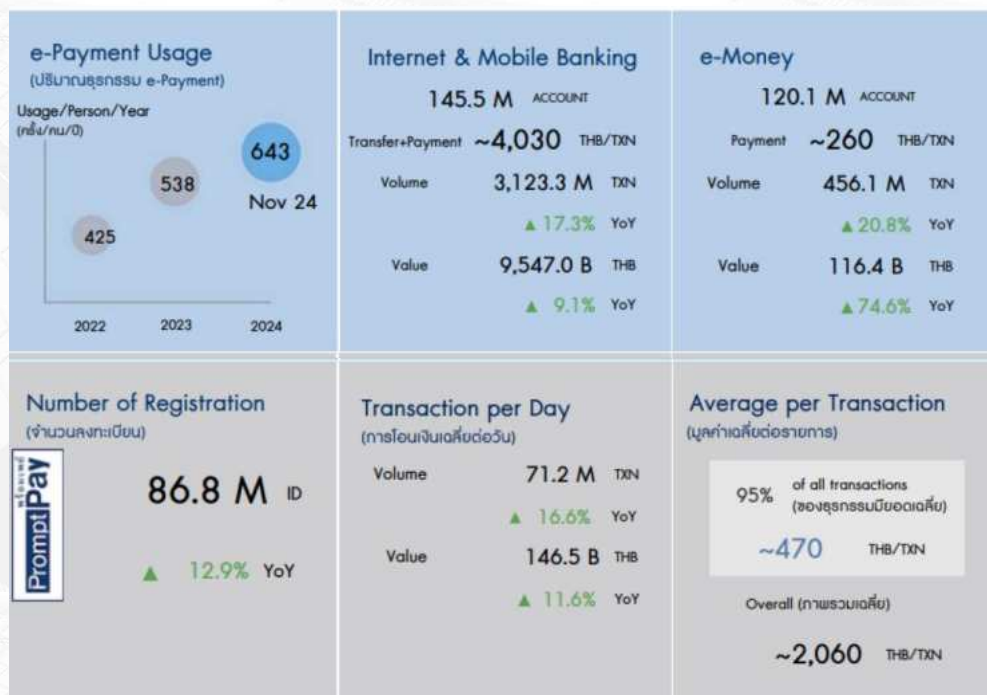
ปี 2567 นายศ กิมสวัสดิ์ ประธานสำนักงานระบบการชำระเงิน ได้เข้าร่วมให้ความรู้ด้านระบบการชำระเงินแก่หน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1 กุมภาพันธ์ 2567 ให้สัมภาษณ์ เรื่องเดือนภัยการเงิน เป็นการให้ข้อมูลกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย
- 12 มิถุนายน 2567 เป็นวิทยากรบรรยายหัวข้อ “Executive Keynote : Beneath the Surface of a Cyberattack: A Deeper Look at Business Impacts” ในงาน Executive Breakfast Forum 2024 EP.34 ให้กับผู้บริหารระดับสูง จากภาคธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
- 22 มิถุนายน 2567 เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินของไทยกับต่างประเทศ ให้กับผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ (Compliance Officer)” รุ่นที่ 17
- 29 มิถุนายน 2567 เป็นวิทยากรบรรยายหัวข้อ “ระบบงาน Central Fraud Registry(CFR) Phase I&II กับผลสัมฤทธิ์การป้องกันและรับมืออาชญากรรมทางเทคโนโลยี” ให้กับผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ (Compliance Officer)” รุ่นที่ 18
- 18 ธันวาคม 2567 เป็นวิทยากรบรรยายหัวข้อ Payment Landscape 2568 ให้กับสมาชิกชมรมธุรกิจบริการเอทีเอ็ม สมาคมธนาคารไทย
- 30 ธันวาคม 2567 เป็นวิทยากรบรรยายให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายการตลาด ในหัวข้อ “การธนาคารภายในประเทศ”

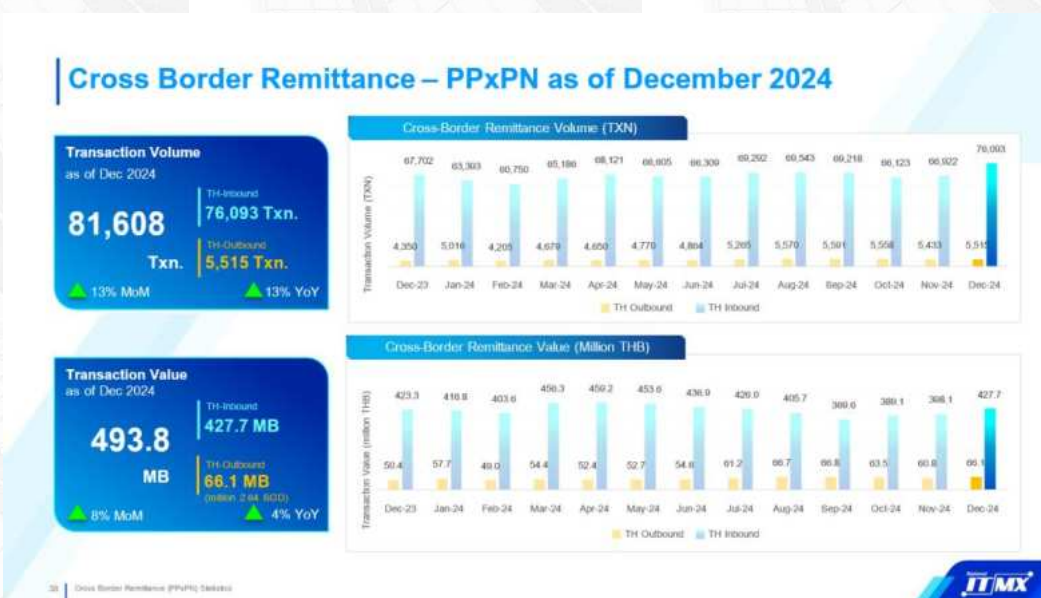
ข้อมูลสถิติ

1. ข้อมูลปริมาณธุรกรรม e-Payment

ข้อมูลจาก ทีมพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูล ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. ข้อมูลสถิติการใช้งาน PromptPay และ QR Payment

Cross Border QR Payment as of December 2024

Transaction Volume as of Dec 2024

486,168
Txn.

▲ 42% MoM

TH-Inbound
475,901
Txn.

▲ 177% YoY

TH-Outbound
10,267
Txn.

Transaction Value as of Dec 2024

356.7
MB

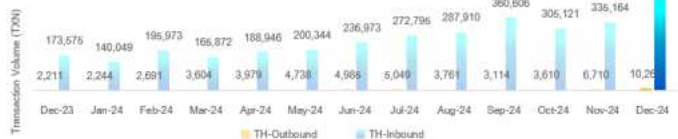
▲ 35% MoM

TH-Inbound
333.1
MB

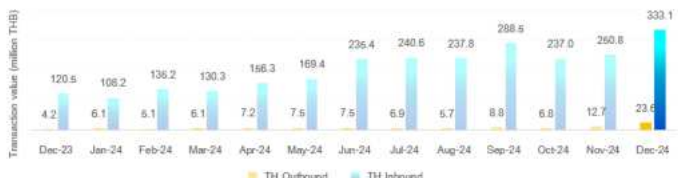
▲ 186% YoY

TH-Outbound
23.6
MB

Cross-Border QR Payment Volume (TXN)

Cross-Border Remittance Value (Million THB)

39 Cross Border Remittance (CBR) Statistics

ข้อมูลจาก บริษัทเนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567

3. ข้อมูลสถิติการใช้งาน PromptPay และ QR Payment

e-Payment	Card Payment	Number of Card (จำนวนบัตร)		via Online		via EDC	
		Credit	Debit	Payment	Volume	Payment	Volume
		26.2 M	54.3 M	~1,510 THB/TXN	37.1 M TXN	~912,600 TERMINAL	~2,430 THB/TXN
		▼ -0.8% YoY	▼ -4.9% YoY		▲ 14.1% YoY		▲ 8.3% YoY
				Value	56.0 B THB	Value	182.0 B THB
					▲ 14.1% YoY		▲ 7.8% YoY
Non e-Payment	Cheque	Cash Withdrawal		via ATM		via Counter	
		Volume	Value	Volume	Value	Volume	Value
		~559,300 THB/TXN	5.2 M TXN	~57,400 TERMINAL	~2,900 THB/TXN	~216,900 THB/TXN	7.7 M TXN
		▲ 5.5% YoY	▲ 2.9% YoY	▼ -8.9% YoY	▼ -7.9% YoY	▼ -6.5% YoY	▲ 1.7% YoY
		2,912.4 B THB		150.5 M TXN	437.2 B THB	1,667.8 B THB	

ข้อมูลจาก ทีมพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูล ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักงานระบบการชำระเงิน มุ่งมั่นในการพัฒนาระบบ
การชำระเงินของไทยให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถาบันการเงิน ภาครัฐ
รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการชำระเงินของประเทศ มีการพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชน
ในประเทศเข้าถึงบริการทางการเงินที่ทันสมัย มีความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นส่วน
สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
ให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานระบบการชำระเงิน สมาคมธนาคารไทย

จัดทำโดย

สำนักงานระบบการชำระเงิน
Payment System Office (PSO)
สมาคมธนาคารไทย
The Thai Bankers' Association

4th Floor, 5/13 Moo3 Chaengwattana Rd.
Klongkluea, Pakkret, Nonthaburi 11120